

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами

Випуск 3 (березень 2023 р.)

Загальні проблеми культури. Проблеми. Нагородження. Семінари

04 березня в мерії відбулись засідання історико-топонімічної комісії при Виконавчому комітеті Одеської міської ради. Під час засідань були розглянуті питання щодо перейменування Суворовського району міста на Пересипський, Малиновського району міста на Хаджибеївский. Члени історико-топонімічної комісії направляють рекомендації депутатам міськради дати назви алеям парку Перемоги на честь військових підрозділів України, які вже рік боронять державу та охороняють наш спокій. Мер Одеси Геннадій Труханов взяв участь у засіданні історико-топонімічної комісії, на якому розглядалися питання щодо перейменування великої кількості топонімів нашого міста. «Передусім хотів би подякувати за ту велику роботу, яку проводила комісія останнім часом. Дякую за патріотизм та виваженість, адже таке особливе місто, як Одеса, вимагає особливого підходу – навіть у таких однозначних питаннях, як необхідність позбавитися імперського та радянського минулого», – звернувся до членів комісії міський голова. З повним переліком топонімів, назви яких комісія рекомендує для перейменування, можна буде ознайомитись найближчим часом на офіційному сайті міської ради. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/231926/>).

27 березня І-й заступник голови Одеської ОДА Борис Волошенко, взяв участь в урочистостях з нагоди Міжнародного дня театру. Він привітав представників театральної сфери Одещини зі святом та вручив нагороди. У своєму вітальному слові Борис Волошенко відзначив, що у культурному житті Одеси театр відіграє особливу роль. Адже одеське театральне життя веде свою історію з перших днів існування нашого прекрасного міста. (Докладно:

https://www.facebook.com/profile.php?id=100068958137989&ref=page_internal).

27 березня у Міжнародний день театру мер Одеси Геннадій Труханов привітав акторів й співробітників театрів міста зі святом. «Дякую вам за відновлення роботи театрів під час воєнного стану – гучні прем'єри, допомогу

фронту та підтримку морального духу одеситів. Дякую за ті емоції, які здатні подарувати тільки ви. Сучасні технології розвиваються дуже швидко. Але жоден онлайн-формат ніколи не буде вашим конкурентом! Ви завжди будете чути ширі оплески та знати, що на вас чекає вірний глядач», – звернувся Геннадій Труханов. З нагоди професійного свята Геннадій Труханов вручив діячам театрального мистецтва почесні міські нагороди. Також під час зустрічі було відзначено найкращі театральні прем'єри 2022 року. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232231/>).

Бібліотечна справа

02 березня поповнився календар культурно-мистецьких подій нашого міста. Це – Велика одеська бібліоніч. Одесити і гості південної столиці звикли, що 14 лютого, у день святого Валентина, в Одеській національній науковій бібліотеці, вони стають свідками й учасниками феєричного дійства, а відтак з нетерпінням чекають на Бібліоніч і залюбки сюди приходять. Бібліоніч вже має власну історію й традиції. З теплом і ностальгією відвідувачі згадують дві з них мирного часу, за ними – дві в карантинних масках, й ось нове випробування – в умовах війни. До свята долучилися давні друзі, партнери та спонсори ОННБ. Це – обласна організація Національної спілки письменників України, обласний центр української культури, обласна бібліотека для юнацтва, ОНМА ім. А. В. Нежданової, Одеський інститут соціальних технологій, Одеська філія United Nations Educational, Всесвітній клуб одеситів, модельне агентство «Royal Family Models», компанія ENNI FOODS. Завдяки цій співпраці Бібліоніч стала ще яскравішою. Усі благодійні внески передані на підтримку Збройних сил України. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22435/a-16631.html>).

03 березня між Одеською обласною універсальною науковою бібліотекою імені М. Грушевського та міжнародним об'єднанням «Oxfam» була підписана угода щодо покращення простору для дозвілля населення та підвищення їх комунікаційних можливостей. В дар бібліотеці було передано 215 україномовних книжок – 204 Видавництва Старого Лева та 11 інших видавництв. Тепла зустріч відбулась з представниками організації з Великої Британії, Іспанії, Німеччини, Чехії, Польщі. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

03 березня у бібліотеці-філії № 4 м. Одеси відбулося нагородження переможців естонсько-українського конкурсу «Розмалюй kota». На конкурс було надіслано понад 1000 робіт. Журі обрало найкращі роботи в номінаціях: «Живопис», «Фото», «Декоративно-ужиткова творчість», «Грашка» та «Казка», які були представлені на виставці. Переможці отримали дипломи та екземпляри журналу «Малюк Котя», де опубліковані їхні роботи. Також роботи переможців будуть опубліковані в естонському журналі Таеке («Зірочка»). На нагородженні виступили організатори конкурсу та члени журі. Також відеопривітання учасникам зустрічі надіслала редактор журналу Таеке Ілона Марцин. Цікаву історію про котів розповів дитячий письменник

Олексій Надемлінський. Художниця Єлизавета Лісіютіна розповіла, як працювати над ілюстрацією та малювати котів. На закінчення заходу дітей привітали персонажі київського журналу «Малюк Котя». Організатори міжнародного проєкту «Розмалюй kota»: секція дитячої літератури Одеської обласної організації Національної спілки письменників України, бібліотека-філія № 4 Централізованої бібліотечної системи для дітей міста Одеси, київський журнал «Котя Малюк» та естонський журнал Тахеке. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/231934/>).

10 березня Кодимська публічна бібліотека разом з КУ «Центр надання соціальних послуг» Кодимської міської ради та Подільський районний сектор 2 філії Центру пробації в одеській області провели годину спілкування на тему «Слухайте голос безсмертний Тараса». Говорили про творчість великого Кобзаря, яка зігріта гарячою любов'ю до Батьківщини, пройнята священною ненавистю до ворогів і гнобителів народу. Його думи, його пісні, його боротьба за світлу долю трудового люду були думами, піснями і боротьбою мільйонів. Поезію Шевченка люблять усі народи. Поет, який віддав усі свої сили боротьбі за визволення рідної України від соціального і національного гніту. (Докладно: https://www.facebook.com/kodymabiblioteka1/?locale=ru_RU).

14 березня для популяризації дитячого читання Централізована бібліотечна система для дітей м. Одеси провела міський бібліотечний флешмоб. Діти розміщували у соцмережі фото з книгою у бібліотеці, книгарні, у себе вдома за чашкою чаю. Усі учасники флешмобу отримали приз – екскурсію до Одеського літературного музею. Під час захоплюючої екскурсії музеєм діти відвідали Сад скульптур. Екскурсивод розповів про кожну зі скульптур, а також відкрив таємниці одеського дворика. Учасники екскурсії ознайомилися з оформленою в музеї виставкою дитячого малюнка. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232053/>).

21 березня з нагоди відзначення Всесвітнього дня поезії Подільська міська бібліотека-філія запросила учнів 3-го класу. ЗОШ № 4 відвідати поетичну кав'ярню «Поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі». Діти дізнались про перші вірші в історії людства, про запровадження свята поезії ЮНЕСКО у 1999 році. Юні користувачі з задоволенням читали вірші українських поетів. Емоційно і захоплююче пройшла гра «Юний поет». Учасники заходу переконались, що поезія об'єднує людей, є гарантом миру і веде нас до перемоги! (Докладно: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100066884815602>).

22 березня бібліотека імені. Лесі Українки м. Білгород-Дністровського в рамках Всеукраїнського тижня дитячого читання відкрила двері бібліотек не тільки для дітей, а й для дорослих. 2-В клас Початкової школи ім. С. О.Морозової завітав до бібліотеки вперше. Дітки і матусі знайомилися з бібліотекою, розглядали книжки на всіх полицях, гортали журнали. Уважно слухали розповідь бібліотекаря про магичні можливості книжок, завдяки яким можна стати лицарем, козаком, принцесою,

подорожувати різними світами та багато чого іншого. Тільки треба відкрити книгу і ... дива почнуться! Дива люблять всі: і діти, і дорослі. Доросла людина відкриває книжку і забуває про свої проблеми, негаразди. Тільки треба вибрати потрібну для Вас книгу. Гарних, чудових матусь бібліотекар познайомила з новою сучасною українською літературою. Читаючі батьки – читаючі діти! Як народжуються книжки? Звідки вони з'являються? Хто приймає участь в процесі написання та виготовлення? І про це поговорили. В бібліотеці зросло Дерево бажань і в цей день кожний від щирого серця додав до нього свій листочок з бажанням. І обов'язково треба було пограти. Вибрали англійську гру «Риба-кит». Було весело! Підсумок зустрічі в бібліотеці: нові задоволені юні читачі! (Докладно: <https://www.facebook.com/biblesiabel?locale=uk-UA>).

23 березня Харківське видавництво «Фоліо» випустило книгу «10 розмов про давню історію України». Це видання отримало фінансування як переможець конкурсу «Книга для зміцнення національної єдності». Книжку написано ректором Південноукраїнського національного педагогічного університету, доктором історичних наук Андрієм Красножоном у співавторстві з головним редактором «Фоліо» Олександром Красовицьким. Обидва автори презентували свою спільну працю в універсальній науковій бібліотеці імені Михайла Грушевського. «10 розмов про давню історію України» розповідають про період від палеоліту до кінця XIII століття (остаточний розпад ранньосередньовічної держави, що називається істориками Київською Руссю) у вигляді діалогу співавторів. – Це науково-популярне видання для людей, які мають певний багаж знань, – пояснює Андрій Красножон. – Наголошую, ця книга не для вивчення історії з аркуша. Завданням було пояснити передусім собі ті чи інші виховні моменти в історії України, так звані точки неповернення. Автори готують продовження. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48814.php>).

24 березня до поетичної кав'ярні Тарутинської селищної бібліотеки для дорослих запросили поетес місцевої громади – Марію Бардук і Марину Залізко із с.Тарутине, Валентину Главчеву з Підгірного, Катерину Добру з Красного, Ганну Фролову із с. Березине. В гості завітала і викладач української мови та літератури Вікторія Булавицька. З привітальним словом, з нагоди Всесвітнього дня поезії, який відзначався 21 березня, виступила начальник відділу культури та туризму Тарутинської селищної ради Ніна Шишкова. Під час зустрічі, за чашкою чаю, лунали прекрасні поетичні твори поетес про любов до України, до рідного краю, до своєї родини, а також про події, які зараз відбуваються в нашій країні. Миру всім спокою, добра та злагоди! (Докладно: <https://www.facebook.com/galina.popazova>).

27 березня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці імені М. Грушевського відбулася презентація чергового номера відомого історико-краєзнавчого альманаху «Південний Захід. Одесика». Як зазначив головний редактор, доктор історичних наук Віктор Савченко: 16 років читати, публікувати та користуватися матеріалами альманаху мають можливість

представники історичної науки, бібліотечної та музейної сфер, краєзнавці та просто цікавляться історією рідного краю. На щастя всіх, вдалою виявився свого часу тандем авторського колективу та Почесного громадянина Одеси і Одеської області Сергія Гриневецького, за багаторічної підтримки якого видається «Південний Захід. Одесика». Сьогодні книжки з відомим логотипом становлять цілу бібліотечку. Засвоювати уроки минулого та оцінювати сучасні події – цьому покликане сприяти видання, черговий випуск якого на презентації вручено бібліотекам міста. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48847.php>).

27 березня у відділі мистецтв Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки імені М. Грушевського відкрилася книжково-ілюстрована виставка «Роль українського театру в світовому мистецтві». Коментуючи книжкові видання, представлені на виставці, дослідниця історії українського театру Любов Федченко розповіла про становлення і розвиток професійного театру в Україні: про Театр корифеїв на чолі з Марком Кропивницьким, про славетних митців з родини Тобілевичів – Івана Карпенка-Карого, Панаса Саксаганського, Миколу Садовського, Марію Садовську-Барілотті, видатну українську акторку Марію Заньковецьку, про реформатора української сцени ХХ століття Леся Курбаса, видатного українського актора, режисера, драматурга, історика і теоретика сценічного мистецтва Василя Василька, ім'я якого носить Одеський український театр. Серед видань про театр на виставці можна побачити книги спогадів про видатних одеських театрознавців, їхні театрознавчі праці про театр, який вони знали і любили. Діячі сучасного українського театру продовжують творити історію і славу національного сценічного мистецтва. У всіх країнах світу девіз свята незмінний: «Театр є засобом зміцнення миру та взаєморозуміння між народами світу». Митці – за мир в усьому світі, за життя, проти воєн. Переможемо! (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

28 березня у бібліотеці-філії № 21 Централізованої бібліотечної системи м. Одеси пройшов святковий концерт з нагоди відкриття Всеукраїнського тижня дитячої книги. Перед юніми читачами та їхніми батьками виступила одеська дитяча письменниця Інна Іщук. Вона побажала присутнім яскравих знайомств з новими книгами та героями, незабутніх вражень від зустрічей з цікавими людьми. Театральні постановки та інсценізації представили гостям свята юні артисти театрального колективу «Оріджинал». Музичні твори виконала юна флейтистка Ірина Павлова. Авторські пісні прозвучали у виконанні Віолети Лашкул та Сергія Нікітченка. У рамках Тижня дитячого читання заплановано проведення зустрічей з одеськими письменниками, виступів театральних колективів та концертів. Всеукраїнський тиждень дитячого читання в Україні щорічно проводиться в останній тиждень березня, напередодні дня народження Г. К. Андерсена. У цей день кращим письменникам і художникам-ілюстраторам дитячої книги вручають міжнародну премію Андерсена, яку називають «Нобелівською

премією» для дитячої літератури. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232238/>).

Літературне життя

02 березня у Всесвітньому клубі одеситів відбулася презентація спеціального випуску одеського альманаху, «Дерибасівська – Рішельєвська», присвяченого закінченню першого року війни Росії проти України. Тому традиційним став розділ альманаху «Під звуки повітряної тривоги». У цьому випуску розділ відданий членам літературної студії «Зелена лампа». Проекту «Дерибасівська – Рішельєвська» 23 роки. Він зберігає вірність традиціям, і змінюється, як змінюється саме життя. Цей випуск показав народну згуртованість, силу, вміння та бажання захищати свою Батьківщину. Живемо та працюємо на перемогу! (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48747.php>).

03 березня, у Всесвітній день письменника, стартував конкурс публікацій переселенців і про переселенців «Подолання». Конкурс проводиться в межах загальнонаціонального конкурсу «Українська мова – мова єднання». Мета: сприяння самореалізації, соціальної адаптації та інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у життя нових для них територіальних громад. До складу журі, крім представників організаторів, увійшли й літератори з числа переселенців. Переможці будуть нагороджені дипломами та призами на урочистій церемонії у День журналіста 6 червня 2023 року. Організатори конкурсу: Одеська регіональна організація Національної спілки журналістів України, Одеська організація спілки письменників України і Громадська організація «Одеський інститут соціальних технологій» за підтримки Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/231909/>).

07 березня в казахській «Юрті незламності» в парку імені Т. Шевченка відбулося поетичне змагання сучасних поетів України «Якого кольору кохання». Література та мистецтво завжди допомагали налагоджувати мости дружби та популяризувати культуру інших народів. Так, для глядачів була проведена вікторина про казахські культурні традиції «Казахстан – Україна». У поетичному турнірі змагалися поети літературної організації «Просвіток». Поетичний турнір підтримав Одеський театр юного глядача ім. Юрія Олеші. Артисти прочитали вірші та виконали пісню. Організатори заходу: Літхаб «Імпульс» Централізованої бібліотечної системи для дітей м. Одеси та секція дитячих письменників Одеси Національної спілки письменників України. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/231968/>).

17 березня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці імені М. Грушевського презентували нову книгу «10 розмов про давню історію України». Її автори – Андрій Красножон, доктор історичних наук, ректор Південноукраїнського національного педагогічного університету та

видавець Олександр Красовицький. Саме вони і розповіли майбутнім читачам, що це за книга і чому вона варта уваги. Виявляється, що нинішні часи ідеальні для написання нових книг. Ну принаймні, так відчув один із авторів «Розмов» Андрій Красножон. Не зважаючи на всі негаразди, саме «завдяки» відключенням світла він зміг доволі швидко завершити редактуру тексту. Книга написана у цікавому та необтяжливому форматі бесід двох людей, які на тлі сучасних подій рефлексують щодо давнього минулого наших територій, адже на думку історика «чим глибше в глибину віків, тим менше пересічні українці знають історію і тут виявляється, що ти маєш розповіді відомі для професіоналів речі, проте іншим вони будуть в новину». Співатор та видавець «Розмов» Олександр Красовицький прогнозує, що за місяць-другий буде зроблено додрук накладу, а там і другий том вийде. Також він додає, що саме зараз молодіжна аудиторія абсолютно змінила зацікавленість у читанні з пасивної на активну позицію. І ця динаміка його дуже тішить. Тож він звернувся до істориків та авторів художніх творів, які пишуть для молодіжної аудиторії з пропозицією співпраці. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/10-rozmov-pro-davnju-istoriju-ukraini-v-odesi-prezentovali-novu-knigu>).

18 березня, в день 80-річчя Олекси Шеренгового в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці імені М. Грушевського відбулась зустріч в родинному колі. Своїми спогадами про письменника ділились його рідні – син Гнат і донька Наталія – та друзі – голова Одеської обласної організації Національної спілки журналістів України Юрій Работін та відомий одеський журналіст Роман Кракалія. А молодь – студенти гуманітарного факультету Національного університету «Одеська політехніка» – прочитали уривки з твору «Мій молитвослов». Теплу атмосферу, як завжди, створила Ірина Нечиталюк. Дякуємо пану Гнату Шеренговому за беззастережне погодження із передачею 13-ти відсканованих книжок – літературного надбання Олекси Гнатовича Шеренгового – до електронної краєзнавчої бібліотеки. Щоб більше читачів матимуть доступ до електронної бібліотеки, то легше їм познайомитись із творчістю одеського письменника. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

27 березня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці імені М. Грушевського відбулася презентація чергового номера відомого історико-краєзнавчого альманаху «Південний Захід. Одесика». Ця подія зібрала в стінах бібліотеки увесь квіт історичної науки міста, представників наукових бібліотек, музеїв, краєзнавців, всіх небайдужих до історії рідного краю. В традиції альманаху – подавати нові історичні розвідки, що дають можливість під новим кутом глянути на події минулих часів, відкрити імена людей, які творили історію нашого краю. У випуску, що сьогодні побачив світ, матеріали щодо історичного коріння та передумов формування визвольного руху українців за свободу, незалежність та соборність, зокрема дослідження О. та Н. Ложешників «Початок української революції в Одесі (весна 1917)» та «До історії формування Чорноморського козацького

війська», робота О. Музичка «Одеські громадські товариства як осередки діяльності українського національного руху (кінець XIX – початок XX ст.). Актуальним відкликом сьогодення стали матеріали академіка В. Литвина «У битві за імперію: російські наративи проти історичних реалій». Щира вдячність авторам, всім, хто був причетний до появи нового випуску, головному редактору альманаху Віктору Савченку, депутату Одеської обласної ради Сергію Гриневецькому, за підтримки якого видається альманах. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

09 березня у золотій залі Одеського літературного музею відкрилася нова експозиція, присвячена дню народження Тараса Григоровича Шевченка. Кобзар знайомий і невідомий... Кобзар знайомий і невідомий... Рідкісні видання, репродукції, документи... Невідомі факти його біографії та творчості... Виставка відкрилася в день 209-х роковин народження Кобзаря – той самий день, який розпочався з майже шестигодинної повітряної тривоги по всій Україні та чергових масованих ракетних ударів. І відоме шевченківське «Боріться – поборете, вам Бог помагає» звучить для кожного з нас уже більше року пророчо, як ще одна сторінка переосмислення творчості Кобзаря... Представлена в Літмузеї Шевченкіана – це також переосмислення спадщини Кобзаря, дуже «ємна» композиція, яка дозволяє знову і знову торкнутися життя і пророчих рядків Тараса Шевченка. «Сільський кріпак зумів піднятися до найвищого рівня культурної інтелігенції XIX століття і представляти українську націю в літературі», – повідомляють в одеському Літературному музеї. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/voskresnu-nini-v-odeskomu-litmuzei-vidkrilasja-ekspozicija-na-chest-dnja-narodzhennja-kobzarja>).

18 березня всі бажаючі можуть подивитися на Одесу очима Жоржа Сіменона – письменника, журналіста, мандрівника. Виставка його фотографій відкрилася в галереї «Квартира № 6» музею «Будинок Блещунова». Дев'яносто років тому, у травні 1933 року на одеський берег зійшов відомий іноземець – бельгієць Жорж Сіменон. В Одесі він провів тиждень. Письменник багато знімав, адже свої враження від відування Радянського Союзу він мав опублікувати в серії статей у французькому тижневику «Ле Жур» («День»). Через тридцять років Жорж Сіменон відвідав Одесу вдруге, вже під час відлиги, в 1965 році. А в 1978 він встановив дружні зв'язки з Одеським літературним музеєм. Там, до речі, зберігаються його листи та люлька письменника, адже він був завзятим курцем. На виставці в Музеї Блещунова глядачів чекає цікавий квест не лише по старій Одесі. Відомий автор детективних романів залишив багато загадок в своїх архівних папках. Саме їх будуть розгадувати відвідувачі. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/odeski-sjuzheti-simenona-v-muzei-bleshhunova-nova-vistavka>).

Національні культури

06 березня у стінах КЗ «Центр культури та дозвілля» Болградської міської ради Одеської області відбулася зустріч із Болгарською телеграфною агенцією, яка презентувала видання «ЛИК», що присвячено усім болгарам у світі. Це їхнє перше видання, у якому розповідається про життя, побут, традиції і звичаї болгар Бессарабії. (У заході брали участь: генеральний директор – Кирилл Вълчев, заступник директора – Юлія Христова. Головний редактор цього видання Георги Лозанов). Водночас виголошували промови директор Болградської гімназії імені Г. С. Раковського – Сніжана Скорич та начальник відділу культури, туризму, молоді та спорту – Жанна Сусліна. Всі присутні були вдячні за можливість збагнути та насолодитися болгарською культурою!

(Докладно:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100082284436561>).

Образотворче мистецтво

02 березня у виставковій залі Одеської обласної організації Національної спілки художників України відкрилася традиційна Шевченківська виставка образотворчого мистецтва. Тож Одеса може пишатися своїми власними давніми традиціями пошанування Шевченка у всенародному річищі. А з-поміж різних мистецьких подій в Одесі логічним продовженням давньої прихильності до Кобзаря народилася своя – можливо, що й одмінна від багатьох інших повсюдно в країні – мистецька традиція. Це щорічна велика березнева – саме у ці дні – художня виставка. Цьогоріч на її афіші дві дати: 1814-й – рік народження Тараса Шевченка та 2023-й – рік війни з імперською росією. А ще на афіші чотири барви: синя з жовтою і червона з чорною – кольори нашої боротьби. Історик Сергій Савченко, надзвичайно вдало пов'язав творчість Кобзаря із сучасністю (він же, до слова, є також автором афіші) та назвав ці виставки-конференції «подоланням галузевого герметизму», себто участь у події образотворчого мистецтва представників науки, літератури, інших видів мистецтва, а також підкреслив цілковито фаховий рівень робіт. Він зауважив, що нинішня подія є виявом нашої ідентичності в історично-культурному контексті, і висловив упевненість, що «настане пора, коли ми будемо славити час, який сприяв звучанню яскравим знаком образу сучасного українця, котрий, нарешті, закріпив за собою благодатний, правдивий історичний спадок». (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22436/a-16657.html>).

02 березня у приміщенні Всеукраїнського центру болгарської культури відбулося урочисте відкриття міжнародної виставки «Свято весни». За підтримки Спілки мариністів Одеси більше двадцяти художників представили на вернісаж свої роботи. Краса весни у пробудженні природних сил наче дихає з робіт Марії Пресняк, Оксани Панчишиної, Даниїла Тисяченка, Віталіни Вівсяної та інших митців. Сюжетну лінію весняного

настрою підкреслює «Лямур» і «Валентинів день» Марічки Леон, а «Ранкова кава» Олексія Маліка та «Турецький чай» Катерини Богданової додають приємного післясмаку експозиції... – Ми відкриваємо художню виставку «Свято весни» у непростий для всіх нас час, – зауважив директор Всеукраїнського центру болгарської культури Дмитро Терзі. – І мені приємно зазначити, що тут присутній дух відродження, пробудження до життя, нових зв'язок та перемоги. Двері нашого центру відчинені для всіх у зручний для кожного час. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22435/a-16629.html>).

09 березня виставку живопису презентував творчий простір «Діалоги». Рік тому художник Віталій Місюковець показав тут же цикл картин «Переродження» із зображенням дерев, що відроджуються до життя з попелу. Сьогодні нова експозиція дозволяє побачити ангелів-вартових зруйнованих війною будинків. Цікавої фактурності вдається досягти шляхом прокладання шарів марлі в деяких фрагментах полотна. Потім все покривається акрилом, і у потрібних місцях з'являються сітчасті складки. Спокій і надії поступаються місцем скорботи і потрясіння; сонячні промені дедалі впевненіше пронизують дим від згарищ. Можна сподіватися, що на згарищі зійдуть і розпусяться чудові квіти. Робота «Гніздо» була зроблена Віталієм за дві доби під час комендантської години з 8 по 10 квітня 2022 року. «Ця робота для всіх, хто залишив свій будинок, чиє гніздо зруйнували, змусили залишити, – коментує художник картину. – Там уламки шкаралупи яєць, там були пташенята, і, можливо, деякі з них повернуться боротися за своє гніздо. Три роботи «Птаха» – саме діти цих гнізд, охоронці, захисники. У вогні шлак відокремлюється від чистого та дорогоцінного металу. Це все вимагає часу і великих витрат енергії, але варте того». (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48744.php>).

09 березня Одеський Художній музей показав дві виставки з циклу «Мови війни»: «Де твоє жало?!» львів'янина Данила Мовчана та «Грунтові води» одесита Миколи Лукіна. Цей виставковий проект присвячений досвіду українців із початку війни. Чорно-біла графіка Миколи Лукіна демонструється в тому ж залі, що й його інсталяція «Сходи», наче розмита тими самими ґрунтовими водами, підступними та руйнівними, що потворюють життя людей. – Ґрунтові води служать художнику образом усвідомленої невідвратної небезпеки. Інсталяцію створено спеціально для зали музею. Site-specific втілює кошмар підступних ґрунтових вод, – наголошує куратор Віра Фенелонова. Данило Мовчан малює аквареллю та темперою у стилістиці іконопису, відсторонено та трагічно втілюючи сюжети сумних наслідків воєнних дій – адже запасного тіла у людини, на жаль, немає. – Згодом ми перестаємо боятися смерті, бо віримо, що людина не може просто зникнути з землі. Він залишається жити вічно у пам'яті. Він долає смерть. І щодня ми питаємо: «Смерть! Де твоє жало? Пекло! Де твоя перемога? – коментує експозицію Данила куратор Анастасія Явтушенко. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48777.php>).

16 березня в одеському Літньому театрі Міського саду відкрито виставку «Чого хоче жінка». Жінка та війна... Її тривоги та смутки. Біль та надія... Друга весна війни... Чого хоче жінка?... Звичайно, передусім, Перемоги. Ось одразу й привертає увагу експонат у куті арт-галереї, який зветься «Мова війни» (тут відбувається збір на ЗСУ). Але це ще не все. Мальовничі та графічні роботи доповнені чудовими ексклюзивними ляльковими представницями з колекції Олени Пилипової (проект «Кукльтура»). (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/v-odesi-rozpovili-pro-zhinochi-prikroshhi-ta-nadii-na-tli-vijni>).

16 березня у Всесвітньому клубі одеситів – подвійна подія. На тлі персональної виставки Тетяни Партіної «Натюрмортпейзаж» звучали вірші автора. Слухачам дуже відгукуються рядки, що формулюють природні бажання одеситів «йти, дивуючись вигинам платанових гілок», занурюватися «щодня» з улюбленим містом і черпати «натхнення з моря». Фортепіанні імпровізації Євгена Лукашева відгукнулися гуркотом морських хвиль і відлунням давніх бур. Тетяна Партіна – поет, що друкується (навіть випустила збірку віршів «Як добре, що море десь поруч»), і ще аквареліст, ілюстратор, поет, майстриня в галузі декоративно-ужиткового мистецтва, за першою освітою – художник по костюмах, за другою – архітектор. Прагнучи ідеального результату, вона komponує натюрморт із завіконним пейзажем, не соромлячись, що з конкретного вікна його не видно. – Я люблю натюрморт, – зізнається Тетяна Партіна. – Але часто намагаюся зобразити не просто набір предметів, а й спричинені їхньою сукупністю асоціації, фантазії. Забрати шмат стіни, відкрити вікно, розширити простір. Уявити, що там може бути далі... (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48792.php>).

23 березня виставку під назвою «Чого хоче жінка» відкрила галерея ArtOdess у Літньому театрі Міського саду. Участь в експозиції взяли двадцять художниць, до яких приєдналася Олена Філіппова із колекційними ляльками. Ольга Котова, Олена Неминуча, Тетяна Даневич-Потафеева, Лера Фокіна, Тетяна Бондарчук, Олександра Гетьман та інші учасниці проекту поділилися суто жіночими бажаннями – їх приваблює мирне життя в атмосфері любові та краси, вони хочуть виховувати дітей у достатку. Як цього досягти? Запитання до чоловіків, які правлять цим світом... – Цей проект вийшов ліричним, – каже галерист Катерина Піменова. – У ньому дуже потужна естетична складова. У нашому місті мешкає величезна кількість талановитих жінок-художниць. І ми взяли на виставку роботи різних років, наприклад, картину Людмили Васильєвої, написану ще минулого століття. А крім естетичної частки, тут є філософія – і в квітковому букеті, і в прописаному на портреті погляді, і в пейзажі. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48808.php>).

30 березня творчий простір «Діалоги» презентував виставку «Очі перемоги», присвячену дронам як новому цивілізаційному явищу. Центр підготовки операторів БПЛА «Крук» разом із куратором Олександром Заклецьким підготували цей проект. У ньому взяли участь 12 сучасних українських митців. Серед учасників – Андрій Сидоренко, Олександр Грехов,

Людмила Раштанова, Dita Galas, Володимир та Людмила Падун, Едуард Потапенков, Олексій Сай, Роман Шостя, Микита Тітов, Юрко Журавель, Олекса Манн. Це репродукції оригінальних робіт, повторених у календарі, які можна придбати. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48845.php>).

Театрально-концертне життя

02 березня на стадіоні «Чорноморець» відбувся благодійний концерт для тимчасово переміщених осіб із Херсона та Миколаєва. У концерті взяли участь артисти Одеської обласної філармонії імені Д. Ойстраха та співак Володимир Войцеховський. Артисти представили глядачам оновлену концертну програму, подарувавши усім весняний настрій та надію на те, що з приходом весни, відродженням природи та вірою у Перемогу зміниться на краще і життя українців. Організатори заходу: КП «Парки Одеси» та Будинок офіцерів за підтримки Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/231916/>).

02 березня французька детективна комедія захопила й відвернула сучасного театралу від реальності. Саме це запропонував своїй публіці Одеський академічний обласний драматичний театр. Вистава «8 люблячих жінок» за п'єсою Робера Тома в постановці народного артиста України Олега Школьника рясніє яскравими акторськими роботами, і немає вікової невідповідності, що кричить, між виконавицями і персонажами. Недоліків, якими зазвичай грішать театри, що беруть у роботу «8 жінок», вдалося уникнути. У п'єсі чоловічої ролі немає, але режисер виводить на сцену заслуженого артиста України Бориса Смирнова як «загадкову людину». Поспішаємо заспокоїти театралів, які знають, чим закінчуються у драматурга «8 жінок»: жодної трагедії він знайде гідний вихід із тяжкої ситуації. Зараз це більш ніж актуально. Та й для самих жінок обрані не сатиричні прийоми, а, швидше, м'яка іронія, ну не заробляти ж їм справді своєю працею на всі ці сукні, пудрениці та сумочки, на будинок і парк, на прислугу, нарешті. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48738.php>).

09 березня відкриті читання сучасної української п'єси відбулися на сцені Одеського театру юного глядача імені Юрія Олеші. П'єсу вибирав не колектив і навіть директор. Вона дісталася за жеребом, як це диктують правила проєкту «Марафон сучасної драматургії», започаткованого Національною спілкою театральних діячів України. Взяли участь у проєкті 36 театрів, вже навіть випущено прем'єру вистави «Ультима Туле» за п'єсою Андрія Бондаренка у Київському камерному театрі «Колесо». А нашому ТЮГу дісталася п'єса «Пан Чимерник та зіркова таємниця» Ярослави Блек (Терлецької). Режисером читки та водночас бабусею, що продає яблука, стала заслужена артистка України Оксана Бурлай-Пітерова. Читка показала: можна зробити і повноцінну постановку, потенціал тексту дуже великий, сюжет – про те, що всіх нас найбільше хвилює сьогодні. Вистава вийде для сімейного

перегляду, адже найвірнішими друзями для підлітка мають бути близькі люди. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48776.php>).

09 березня у парку ім. Т. Г. Шевченка, біля «Юрти незламності», відбувся концерт, присвячений 209-річчю від дня народження великого українського поета, прозаїка, художника та громадського діяча Тараса Григоровича Шевченка. На сцені виступили артисти Одеської обласної філармонії ім. Д. Ойстраха, талановитий музикант Володимир Войцеховський, духовий оркестр та солісти Одеського фахового коледжу мистецтв ім. К. Ф. Данькевича. Під час концерту звучали популярні українські пісні та музичні композиції. Організатори концерту: Комунальне підприємство «Парки Одеси» та Будинок офіцерів за підтримки Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232004/>).

16 березня Одеський академічний український музично-драматичний театр імені Василя Василька підготував виставу «Карпатський вестерн» у постановці режисера Максима Голенка. Значимо одразу – всі очікування знавців жанру справдилися. Справжнісінський вестерн на західноукраїнському матеріалі написав авторський гурт «Піратська бухта» (Олександр Набока, Олексій Буратинський, Богдан Циганок, Роман Маров). Яскраві, волелюбні натури, які часто перебувають не в ладах із законом, проживають на сцені своє не надто праведне життя. У цій історії є підступні бандити під проводом Злидня (Олександр Самусенко), вони ж професійні гравці у карти, простіше кажучи, не лише вбивці, а й шулери. Герої співають і танцюють під живий оркестр Вадима Бессараба аж до несподіваного фіналу, який вражає глядача у серце. Немає сумніву, що «Карпатський вестерн» багато хто назвуть головною подією сезону. А театр варто привітати із масштабною та при цьому філігранною роботою. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48794.php>).

18 березня благодійний концерт учнів музичної школи № 15 м. Одеси «Ми граємо для вас!» блискуче пройшов у Всесвітньому клубі одеситів. Програма під назвою «Ми граємо для вас» поєднала ліричні твори та запальні іспанські ритми, популярні естрадні композиції та українські пісні. Рояль, гітара, скрипка, гобой, альт, флейта та вокал у різноманітних ансамблях подарували гостям Клубу гарний настрій та неперевершені емоції. Великим сюрпризом для керівництва ВКО стала «Подяка» від колективу КЗ «Початкової спеціалізованої освіти «Мистецька школа № 15 імені Т. Боевої» м. Одеси. Адміністрація школи звернулася до Одеської міської ради з проханням відзначити Всесвітній клуб одеситів і його керівника за творчу співпрацю, активну культурно-просвітницьку діяльність та вагомий внесок у справу естетичного виховання (Докладно: <https://odessitclub.org/index.php/uk/novosti-i-publikatsii/4454-blagodijnij-kontsert-msh-n-15-mi-graemo-dlya-vas-bliskuche-projshov-u-vsesvitnomu-klubi-odesitiv#gsc.tab=0>).

21 березня, не зважаючи на воєнний стан, одеський театр імені В. Василька знову побував на гастролях. На цей раз, 21 березня колектив відвідав Миколаїв, де на сцені Драматичного театру показали виставу «Метод». Це зовсім свіжа постановка, прем'єра якої відбулася в грудні минулого року. Одеський «Метод» сподобався миколаївцям. Квитки, незважаючи на вищу за звичну ціну (адже це гастролі) були розкуплені – пустих місць в залі не було, а на поклоні акторів «викупали» в оваціях. До речі, у виставі в ролі Мерседес Дегас грала Тамара Лукаш, колишня актриса Миколаївського українського театру. Це був перший виступ актриси після її переїзду до Одеси. Тому привітати Тамару прийшли й колишні колеги. Але не лише за оплесками поїхали васильківці до Миколаєва. Також було підписано меморандум про співпрацю між двома культурними установами. Це вже третій український театр з якими одесити уклали подібний документ після Івано-Франківського драматичного та Рівненського академічного українського театру. Результатом таких угод стали нові вистави та гастролі. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/odeskij-teatr-vasilka-vidvidav-mikolaiv-z-gastroljami-i-pidpisav-vazhlijiv-memorandum>).

23 березня вийшла нова вистава в Одеському академічному обласному драматичному театрі. Перш ніж чоловік вчинить злочин, нерідко він буває спровокований жінкою. Ось така спокусниця та провокаторка стала героїнею нової вистави. Комедія «Обережно – Єва?!» (оригінальна назва п'єси Альдо Ніколаї – «Кохання до труни») у постановці Олени Пушкіної приречена на успіх, насамперед, завдяки тому, що в головній ролі зайнята яскрава та пластична Анастасія Борисова. Завоювати таку Єву – величезний успіх для будь-якого Адама. Пані легкої поведінки, за її глибокодумним зауваженням, можуть зігріти ліжко, але не серце. Єва віддається любові цілком і того ж вимагає від обранця. Ось тут і закладена небезпека... Сміючись і жахаючись, публіка, з одного боку, відволікається від військових новин, з іншого – ловить себе на думці, що Єва могла б і не досягти таких моральних низин, якби знайшла чоловіка, здатного любити її з тією самою силою. Чоловіки, на жаль, не бачать у коханні свого головного призначення, але чи не в цьому причина воєн на планеті? І чи не час сучасним Адамам послужити своїм Євам, а не віддаватися надуманим політичним пристрастям? Зажили б, як у раю! (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48810.php>).

24 березня року біля «Юрти незламності» у парку ім. Т. Г. Шевченка міста Одеси відбувся концерт з нагоди казахського свята Науриз. Захід пройшов у рамках акції «З пісню до Перемоги». У концерті взяли участь артисти Одеської обласної філармонії ім. Д. Ойстраха та бронзові призери світу з аргентинського танго Александр та Наталія Бевзюки. «Юрта незламності» – це спільний проект казахської діаспори та бізнесменів, посольства Республіки Казахстан в Україні. Науриз (перекладається як «новий день») – це не тільки свято Казахстану, що на державному рівні відзначається протягом трьох днів (21-23 березня), але й міжнародне свято, визнане ООН. Науриз в Казахстані символізує родючість, дружбу і любов,

свято – передвісник нового життя. (Докладно: <https://omr.gov.ua/news/232214/>).

28 березня в Одесі у приміщенні колишнього кінотеатру «Дружба» відкрився унікальний культурний центр – театр комік-групи «Маски» під назвою «Будинок клоунів». Ось уже 20 років найвеселіший театр допомагає одеситам на якийсь час забути про проблеми, турботи і посміхатися від душі. Комік-група «Маски» дарує глядачам чудовий настрій. Щороку тут намагаються радувати глядачів все новими та новими постановками, такими як «Дінер-шоу», «Нічна симфонія», «Орфей та Евридика», «Вечір поезії Б. Барського», щорічними акторськими «Капусниками». Постійними учасниками шоу-проектів у «Будинку клоунів» стали театр танцю «Умілі ноги» та корпорація клоунів «Настрій». Незабаром комік-група спільно з кінознавцем та кінолюбом Яном Юсімом відкривають при «Будинку клоунів» кінотеатр «Маски», який з цього моменту щодня демонструє найкращі фільми артхаусного та фестивального спрямування. На думку артиста, зараз на першому плані війна, зло, ненависть, агресія. Бракує миру, добра, любові, веселощів. І у пошуках позитивних емоцій люди приходять до театру. Тому, стверджує Борис Барський, реакція на гумор у глядачів наразі практично миттєва. – Після вистави я бачу зовсім інші очі та зовсім інших людей, – зазначає артист. – Люди, що виходять із зали, – щасливі. Виходить, ми вміємо робити людей щасливими. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/odeskyi-dim-klouniv-chy-ie-mistse-posmishkam-ta-smikhu-pid-chas-viiny>).

30 березня концертну програму до Дня театру показала оперна студія Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової. Слухачів порадували аріями та сценами з опер українських та західноєвропейських композиторів. Артистичності концертних номерів приділили особливу увагу. Вела концерт директор оперної студії народна артистка України Віра Ревенко, а готували хлопців до виступу режисери Галина Жадушкіна, Давид Бархударян та Ірина Красиліна, концертмайстри, викладачі вокалу та хореограф Олена Швець, яка розучила зі студентами вальс, польку та бугі-вуги. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48838.php>).

Що можна сказати про двох шахраїв під вигаданими іменами? Відповідь на це запитання можуть дати глядачі, які відвідали на камерній сцені Одеського академічного обласного драматичного театру прем'єру одноактної детективної комедії за п'єсою Євгена Балакіна «Безумный день». Щоправда, герої п'єси – американці, але одного разу збрехали і не зупинилися на шляху обману в чомусь схожі, на яких континентах не проживали б. Сейф, що стоїть у кутку, не змінюється, він постійний і не видає себе за когось іншого. Але й у надійності сейфа є певні сумніви. «Мій сейф, звичайно, не Форт Нокс», – скромно зауважує Лоліта, а себе порівнює з розкритим сейфом, коли бачить чоловіка в морській формі (будь-яка одеситка зрозуміє!). Словесна суперечка переходить у ефектні танцювальні номери, поставлені Катериною Бойко, і тут слід похвалити пластичність молодих дебютантів. Цю

якість потрібно сміливіше використовувати у наступних виставах, а комедія явно затримається в репертуарі, обростаючи все новими акторськими знахідками. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48837.php>).

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2023. –

Вип. 3 (березень 2023). – 2023. – 16 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.

© ОУНБ. Зам. № 22 від 13.03.2023 р. Тираж 10 прим.